СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 179. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 26-го серпня 1942. No. 179. Jersey City, N. J., Wednesday, August 26, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки. Тел. „Свобода": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

БРАЗИЛІЯ КОНФІСКУЄ НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ, БАНКИ І ІНШІ ФІРМИ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО. — Бразилійський уряд розпочав конфіскату всіх німецьких кораблів, котрі в хвилі виповідження війни знаходились у бразилійських портах, як теж конфіскує всі німецькі банки і інституції. Сконфісковане майно піде у винагороду тих бразилійських кораблів, котрі німецькі субмарини затопили в останніх місяцях перед виповідженням війни. Також по цілій Бразилії далі відбуваються арешти німців і італійців, котрих там є досить велике число. Багато з них втікає з Бразилії до сусідних країв.

НАРАДИ ВСЕАМЕРИКАНСЬКОГО КОМІТЕТУ.

ВАШИНГТОН. — У Вашингтоні відбулись наради „міжамериканської военної ради", в котрій брали участь представники всіх північних і полудневоамериканських республик.

Наради мали приязно-солідарний характер. Навіть представники Аргентини і Чіле, себто двох країв, котрі ще не зірвали дипльоматичних звязків з Державами Осі, висказували слова глибокої приязни на адресу Бразилії і обіцювали, що їх краї поможуть Бразилії в цій війні. Інші републики поставили всі ресурси своїх країв для диспозиції Бразилії. — Президент Аргентини вислав на адресу бразилійського президента Варгаса теплу телеграму, в котрій говорить, що Бразилія, вступивши до війни, пішла в обороні всеамериканських ідеалів і в цьому напрямку дістане піддержку Аргентини.

БУДУТЬ ОПОДАТКОВУВАЛИ ДЕРЖАВНІ БОНДИ.

ВАШИНГТОН. — Сенатський фінансовий комітет більшістю голосів ухвалив резолюцію, щоб уряд накладав податки на стейтові й льокальні бонди, котрі дотепер були вивняті зпід податків. Чимало осіб, щоб охоронитись від податків, закупили на більші суми цих бондів. Тепер треба буде платити від них податки, але лише тоді, коли хтось має їх більше, як на $300.

ЗАКУП ВОЄННИХ БОНДІВ НЕ ДОТЯГАЄ.

ВАШИНГТОН. — Секретар фінансів, Г. Моргентав, заявив, що квота закупу воєнних бондів на місяць серпень також не буде осягнена. Та квота виносила 815 міліонів долярів. Судячи по дотеперішних успіхах, майже певним є, що в наступних кількох днях та сума не буде доповнена. Моргентав одначе заявляв, що не звертаючи уваги на ті недотягнення уряд не має нині на увазі пляну, на основі якого силуваноб людей закупляти бонди.

ЖУРБА ДІТЕЙ ВІЙНОЮ.

ШІКАГО. — Заряд діточої оселі в Музгарт, Ілл. біля Шікага, приготував біжні запити для своїх 10,000 дітей в віці від 8 до 14 літ. З відповідей дітей на ці запити виходить, що діти глибоко застановляються над цею війною і над ріжними суспільними справами. 75% дітей говорило, що з економічних причин повстане в світі ще одна війна. Але вони погоджувались, що теперішня війна дещо обеднає людей. Діти не вірили, щоб Америка вже скоро осягнула перемогу. Половина з них навіть припускала, що Америка ту війну може програти. 98% дітей висказувало готовість в потребі вмерти за свій край. Про ген. МекАртура великий відсоток висказувався з найбільшим захопленням. Ті діти теж з смутком погоджувались, що по війні навчання історії стане ще тяжче, ніж воно нині є.

ЗАСУДИЛИ ФОН КЛЕМА.

НЮ ЙОРК. — Нюйорський суд засудив німецького агента фон Клема на два роки вязниці, за те, що він в імені німецького уряду привіз до Америки ріжні жемчуги, сконфісковані в Голяндії німецькою владою і хотів ті жемчуги продати. Суддя Лімі заявив, що коли фон Клем у свій час вибирав американські громадянські папери, то американські власти не просили його, щоб він зрезигнував з любови до Німеччини, бо це виглядалоб так само, якби хто просив дитину, щоб вона зрезигнувала з любови до своєї матери. Але власти жадали за надання громадянства льояльности супроти Америки і її уряду. Своїм вчинком фон Клем ту льояльність поламав, бо запрягся на службу німецького уряду, що є на ворожій стопі з Америкою.

ЩЕ ДВА ФІЛЬМОВІ АКТОРИ ВСТУПАЮТЬ ДО ВІЙСЬКА.

ГАЛІВУД (Каліфорнія). — Ще два славні фільмові актори зголосились добровільно до збройних сил Америки. Ними є Тайрон Павер і Генрі Фонда. Оба вони жонаті, а Генді Фонда має троє дітей. Тайрон Павер вступив як рекрут до маринарки і там почав вишкіл із самого долу. А Генрі Фонда вступив до фльоти і теж зачав свій вишкіл від найчорнішої роботи.

Томас Дюї Одноголосно Вибраний Кандидатом на Губернатора

САРАТОГА СПРІНГС, Н. Й. — Конвенція нюйорської Републиканської Партії через аклямацію вибрала своїм кандидатом на нюйорського губернатора Томаса Дюія, нюйорського прокуратора. Дюї не мав навіть ніякого суперника і відразу вибрано його одноголосно. Кенет Мекафер, який мав представити кандидатуру Дюія, заявив, що замісць довгого життєпису і вичислювання суспільних заслуг Дюія він задемонструє фільм, в котрім ці його заслуги представлені. Після того погашено лямпи і почав розвиватись фільм. Це перший раз, що впроваджено цього роду іновацію на політичній конвенції. По номінації Дюї виголосив промову, в котрій сказав, що всеціло прирікає льояльність супроти президента, як головного вожда американської нації в її війні, але водночас застерігає собі право певної критики ріжних урядових потягнень. Він теж заявив, що колиб вибрано до нюйорського стейту губернатора з Републиканської Партії, то хай Держави Осі не думають, що тим викликано розкол в стейті. Під оглядом провадження війни і осягнення перемоги, всі американські партії є цілковито однодушні.

ПОТЯГАЮТЬ КОМПАНІЇ ЗА ВИСОКІ ЗАРОБІТКИ

ВАШИНГТОН. — Головний прокуратор Бидел заявив, що власти потягнули до судової відповідальности девять великих нюарських компаній, котрі змовлялись, щоб в той спосіб діставати великі суми за виріб електричних дротів, потрібних для воєнних кораблів. Згадані компанії подавали урядови оферту, що мала дуже високі ціни. Коли знавці розглянули ті ціни, показалось, що вони приносять власникам від 35% до 75% чистого заробітку. А воєнний заробіток не сміє перевищати 10%. Крім того проти-тростовий закон забороняє ріжним компаніям змовлятись відносно ціни.

ЗАСУДИЛИ ЩЕ ОДНОГО НІМЕЦЬКОГО ШПИГУНА

НЮАРК. — Лава присяглих признала винуватим шпигунства Карла Бара, котрий недавно пробував разом з ріжними утікачами з Европи дістатись до Америки в ціли шпигунства в користь Німеччини. Бар колись студіював в Америці і опісля поїхав на дальші студії до Німеччини. Там Ґештапо затягнуло його на службу і вислало до Америки. Та його вже відразу на кораблі зловлено. Барови грозить кара смерти, або досмертна тюрма.

Німці Втратили в Дієп 4 Тисячі Вояків

ЛОНДОН. — Командос „Вільних Французів", що брали участь в рейді на Дієп, подають у своїм звіті, що німецькі втрати в часі рейду виносили до 4,000 вояків. Знову німецьке радіо подає, що націсти захопили в полон одного ґенерала, двох полковників, 13 штабових офіцирів і 2,000 вояків. Та щодо цього нема ніякого потвердження з боку Обеднаних Держав.

АМЕРИКАНСЬКІ „ЛІТАЮЧІ ФОРТЕЦІ" ЗАВДАЮТЬ НОВІ УДАРИ

ЛОНДОН. — Знову появилось нове звідомлення про щасливий налет американських летунів на Францію під націстівською окупацією. Тим разом американські „Літаючі Фортеці" бомбардували усте ріки Сени, між містами Руен і Гавр, де німці будують кораблі, головно підводні судна. Теж і тим разом літаки повернули без втрат, а тільки при повороті ранили німецькі летуни трьох з обслуги „Літаючих Фортець".

НАЙБІЛЬША ПОТРЕБА—ҐУМОВІ ОПОНИ

ВАҐДАД (Ірак). — Як треба надіятись, Ірак відіграє в скорому часі важну ролю, якщо Гітлер здобуде Кавказ і захоче далі посуватись. Тому і залежить Обеднаним Державам на тому, щоб Ірак мав те, що потрібне для боротьби. Запитаний про ці потреби премієр Іраку, відповів дуже просто: Треба доконче ґумових опон і складових автомобільних частин, для яких виробу треба спеціяльної механіки.

РОМЕЛЬ ГОТОВ ЗАЧАТИ НОВУ ОФЕНЗИВУ

ЛОНДОН. — Начальна британська команда рахується з тим, що ген. Ромель зачне скоро нову офензиву, щоб „випередити" Обеднані Держави, що скріплюють свої сили. Теж кажеться, що не зважаючи на постійні бомбардовання американцями і британцями, Ромель таки дістав значну допомогу. А крім того найгірша спека вже минула і настає пора, що є найвідповідніша для війни в пустині.

ЧОТИРИ „РОДЖЕРС РЕНДЖЕРС" ПО ВДАЛІМ РЕЙДІ ПРИ ПИВІ. — Аліянтський рейд на французьку пристань Дієп уже належить до історії. Та ще довго розповідатимуть про нього ті, що брали участь, бо є про що говорити і про що згадувати до кінця життя. На образку бачимо веселу гутірку, яку ведуть при пиві чотири молоді американці, що походять з ріжних сторін Америки, а які є частиною тих „Америкен Ренджерс", що були учасниками рейду на Дієп.

ГРОЗИТЬ ВЕЛИКА НЕБЕЗПЕКА, ПЕРЕДАЄ СОВЄТСЬКЕ РАДІО

ЛОНДОН. — Положення на совєтсько-німецькому фронті погіршилось для Совєтів до тої міри, що совєтське радіо заговорило про „велику небезпеку". А яка вона, про це говорив О. Ярославський, совєтський пропагандист. Він заявив, що німці можуть вже тепер відтяти полудне від решти Росії, а це знову матиме великі наслідки не тільки „для цілого краю, але й для всього людства, що дорожить свободою". До цього ще він додав, що якщоб таке сталось, то це булоб поновною загрозою Москві і Ленінградови.

ВДИРАЮТЬСЯ В РАЙОН СТАЛІНГРАДУ.

МОСКВА. — Совєтські звідомлення доносять про нові завзяті бої й нові величезні німецькі втрати в людях і воєнним матеріялі в такий спосіб, що з них виходить, що націстівські сили посуваються вперед, як в напрямі Сталінграду, так і Грозного на Кавказі. Так є, що німці передерлись через Дон і тепер посуваються на Сталінград скоршим темпом з двох боків, з Клецкої на північно-заході й з Котельникова на полудні, вживаючи своєї давньої стратегії, щоб ножичним способом захопити противника. В урядових колах у Москві глядять на положення Сталінграду песимістично, хоч ратуватимуть його на всі способи, бо це місто має велике значіння як осередок тяжкої промисловости, як теж з сентиментально-большевицького боку через свою назву і те, що зробило для большевицької революції.

ПОСУНУЛИСЬ НА КАВКАЗІ 50 МИЛЬ ЗА ОДИН ДЕНЬ.

МОСКВА. — Видно, що Гітлерови тепер дуже спішно, бо на Кавказі зачато вживати методи бліскавичної війни, коли німецькі частини могли посунутись в напрямі нафтових піль в Грознім аж 50 миль за один день. Та хоч це посунення йшло головно по залізничному шляху Ростов-Баку і багато війська не пройшло, бо самі механізовані частини, то проте небезпека для Грозного збільшилась. Теж біля Новоросійська, совєтської пристані над Чорним морем, німці вспіли дещо зміцнити свої позиції й посунутись вперед.

ПИШУТЬ БАГАТО ПРО „ДРУГИЙ ФРОНТ".

МОСКВА. — Ралф Паркер, кореспондент часопису „Ню Йорк Таймс подає, що совєтська преса переповнена на своїх видних місцях відомостями про „другий фронт". Отже передається, як в Злучених Державах робітники в Патерсоні (Ню Джерзі), учителі в Каліфорнії, чи фільмові артисти в Галивуд, шлють до президента Рузвелта й уряду петиції, щоб негайно відчинити „другий фронт" в Европі. Згадується про зібрання, як от в Милвоки чи Ню Орлінс, де тисячі домагаються того самого. При тому підкреслюється, що ще ніколи передтим не була виявлена така велика солідарність між народом Злучених Держав і народом СССР.

ЧОРЧИЛ ВЕРНУВ З ДОВГОЇ ПОДОРОЖІ.

ЛОНДОН. — Вправді покищо ще загал не знає, де бував британський премієр, Винстон Чорчил, як покинув Москву, але мусів бувати, бо щойно в вівторок вернув до Лондону. Вернув, як сам каже, здоровий і цілковито не перемучений. Видно, що поїздка йому вдалась, та що вернув з новими плянами. Очевидно — з воєнними, про які, як кажуть, скоро почуємо.

ВІШІ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКИХ РЕЙДІВ.

ВІШІ. — Не зважаючи на те, що американські „Літаючі Фортеці" літають над Францією, що є під націстівською окупацією, та що американські летуни бомбардують тільки фабрики та військові заведення чи морські бази, уряд Ляваля запротестував проти тих бомбардовань, бо ніби Франція не є у війні з Злученими Державами, а при бомбардованнях вбивається французьких „невинних громадян, жінок і дітей", як повідомляють з Руен.

НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ НАД ІСЛЯНДІЄЮ.

РЕЙКЯВІК (Ісляндія). — Щораз частіше видно німецькі бомбовики над Ісляндією, з яких уже зачинають стріляти до риболовів і нищити їхні човна. При тому вже бувають теж і жертви в людях.

НАДІЄТЬСЯ НЕСПОКОЇВ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРН (Швайцарія). — Гітлер рахується з тим, що війні кінця не видно, та що це готово відбитись погано на моралі німецького народу, а тим самим довести до заворушень. Ось тому має зарадити націстівське судівництво, яке тепер переорганізує д-р Отто Тірак, бувший президент т. зв. „Народнього Суду", і яке має тепер бути на услугах партії. Гітлер стане найвищим суддею, а його слово законом, так, як це є тепер формально у війську, де він є начальним командантом.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Не Хвалитись, а Робити

Від одного з наших видніших молодших сил, що тут родився і виховався та живе в одному з наших більших міст; одержали ми листа з проханням, щоб використати його для обговорення порушених ним справ у статті. Те й робимо.

Отже цей громадянин звертає нам увагу, що він має точний спис тих українок, що працювали в його громаді для Американського Червоного Хреста. Знає точно, хто робив і скільки виробив і знає, в який спосіб тут працю оцінює Філія А. Ч. Хреста. Та, пише цей громадянин, про тих заслужених жінок майже нема згадки в дописах до „Свободи". А це тому, бо ті жінки вважають, що не муситься такої праці як їхня „адвертайзмувати", та ще може кількома наворотами, як це нераз буває, бо вона є цілком звичайна і випливає з розуміння громадянки, що свідома своїх патріотичних обовязків. Ось ті жінки розуміють, пишеться далі в листі, що так повинна робити кожна громадянка, а як вона цього не робить, значить не відчуває як слід положення, в якому знайшлася наша держава і не дорожить тим краєм, в якому живе, а якого доля є її долею і долею її родини. Наш громадянин додає, що таке саме відноситься і до інших добровільних праць, якими допомагаємо нашій державі в розпродажі Воєнних Бондів, чи допомагаємо кампанії, яку веде ЮСО і т. п. І ще каже, що, наприклад, в його місті знає дуже добре управа міста, як теж й інші урядові чинники, хто таку роботу з українців виконує, хоч про неї є мало „поблиситі" в ґазетах.

До цього листа можемо з свого боку сказати ще таке:

Коли наші найкращі молоді сили гинуть в боях, чи топляться в морі серед горіючої нафти, щоб сповнити свій обовязок супроти Америки, то чим являється ота вся праця, що її дають їхні сестри чи матері, коли допомагають А. Ч. Хрестови? Чим є наша допомога акції ЮСО, чи ті бонди, що їх купуємо, коли відкладаємо 10 процентів з своїх зарібків? Очевидно, що дуже малим. І так треба ось ті речі брати і так треба їх розуміти, якщо хочемо, щоб нас брали за патріотичних американців. Не треба, що звичайно в нас буває, коли робимо щось в користь української справи, щоб до всього треба було нас десять разів припрошувати і за все по десять разів дякувати, бо такого американці не розуміють, коли думають про справжній патріотизм...

Це одначе не значить, щоб наша праця була забута, щоб ми не дбали, щоб вона була зарекордована, чи щоб про неї не писали ґазети. Ні, так не думаємо. Треба, щоб те все було, але аж тоді, коли ми зробили якусь більшу працю, з якою вартує вийти перед люди. Отже перше й головне: виконувати патріотичну працю і брати її як обовязок, а ніщо інше. А доперва потім, як її виконано, зарекордувати її на те, щоби було відоме, що американські українці є свідомі й патріотичні громадяни.

АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІТИКА В ЕВРОПІ

До останніх авторитетних заяв, що Америка не задумує по успішнім закінченні війни резиґнувати із своїх політичних впливів в Европі, належить заява секретаря хліборобства, Клода Викарда. Закликаючи американських фармерів до збільшення продукції харчів, Клод Викард заявив, що Америка, маючи великі харчеві запаси, потрібні для прокормлення вимореного европейського населення, по закінченні війни могтиме за свої харчі домагатися таких услoвин замирення, які закріплять в Европі справедливий і тривалий мир.

Тривалий мир може бути лише той, що побудований на справедливих засадах. Хоч слово „справедливість" кожний чоловік і кожний нарід старається пояснити по своєму, проте те слово має глибоке реальне значіння. Його можна знайти і усталити, але тоді, коли до його устаління візьмуться люди всесторонні, з глибокою мораллю і з цілю двигнути те слово „справедливість" на належну височину й дати йому змогу проявитись в житті. В щоденному житті справедливість видвигають на верх судді, вишколювані до того відповідними школами, ставлені на дані позиції виборними, чи державними властями і вивінувані державною силою, потрібною, щоб цю справедливість примінити в життя. Ті судді є платні урядом і вони не сміють мати ні найменшої особистої користи, або шкоди, випливаючої з даного судового засуду. Колиб на котрогось суддю впала найменша тінь, що він особисто зацікавлений в даній судовій справі, його відтягнеб від цеї справи і хто зна, чи не покараноб. Не маючи найменшого особистого зацікавлення в даній справі, ті судді тим краще можуть розглядати ту справу і видавати всесторонній, справедливий присуд.

Та сама засада мусить існувати і в міжнародній справедливости і в покладенні тривалих основ для світового миру: ні одної спірної справи не повинні рішати ті народи, котрі в даній справі особисто зацікавлені і особисто витягають з неї якусь користь, чи некорисіть. А що европейські справи так поплутані, що майже кожна держава безпосередньо, або посередньо, затронута в кожнім спірнім питанні, найкраще буде, коли переважаючий вплив в вирішуванні тих питань буде мати котрась інша держава, чи бльок держав, що не зацікавлені користолюбно в европейських справах, а зацікавлені лише на стільки, щоб там існував сталий мир, опертий на справедливости.

До таких держав можна зачислити держави із західньої півкулі, зокрема Злучені Держави Америки, які є найсильніші із них усіх, найбільше матеріяльних і кровних жертв приносять у цій війні і вслід за тим, найбільше зацікавлені, щоб по війні ця світова різанина так скоро в світі вже не появлялась. Злучені Держави Америки по успішнім закінченні війни мусять стати твердим, всестороннім, справедливим суддею в тих спірних европейських справах. Інакше сталого і справедливого замирення в Европі і в цілім світі годі буде осягнути.

В цьому напрямку повинні піддержувати американський уряд всі американські громадяни, а зокрема громадяни українського походження. Тепер, в часі війни, ні одна група чужинецького походження не повинна займатись політикою, що має за ціль якісь відорвані, чужинецькі справи. Зате обовязком всіх американських громадян, включаючи чужородного походження, піддержувати американський уряд в його політиці, що прямує до забезпечення американських інтересів і до закріплення сталого справедливого миру в світі.

Коли ми, американці українського походження багато говоримо про політичні справи, звязані зо сходом Европи, то робимо це тому, бо добре визнаємося в тих справах. Більшість з нас там родилась, зросла і звязана з тою частиною Европи культурно. Ми добре визнаємося на тих духових течіях, що впродовж довгих віків там змагались зо собою, та знаємо, що ті течії можуть накоїти в будучому. Ми знаємо, далі, як схрещуються зо собою різні національні інтереси в тій частині Европи і як один нарід хоче вирватись з поглинення з боку іншого народу, та як різні народи стараються скріпити себе коштом чужих територій. Ми знаємо, що деякі народи вміють вести знамениту пропаганду за кордоном, а деякі тої пропаганди добре вести не вміють. Ми далі знаємо, що внаслідок тих пропаганд опінія за границею, в нашім випадку в Америці, на певні справи, викривлена. Ми знаємо вкінці, що те викривлення може потягнути за собою певні мильні рішення, що з черги можуть стати зародком нових терть, нових зударів, нових вибухів. Бо можна зацитькати і обдурити одну особу, чи навіть багато осіб. Але не можна обдурити стихії і звязаних з нею історичних подій.

Знаючи це все ми уважали за свій обовязок впливати на американську суспільну опінію, а через неї на офіційну політику Америки, щоб не допустити до помилок в Европі, А ці помилки певно наступлять, коли суддями стануть ті, що особисто зацікавлені в спірній справі, а на лаві присяглих засядуть ті, що самі поповнювали проступки.

Нам цілковито байдуже, яке буде остаточне рішення судових чинників, аби лиш те рішення було справедливе. Бо ми американські громадяни, звязані органічно з Америкою тепер і на віки. Але не однаково нам, коли спритні політичні грабіжники засиплять справедливости піском очі і накинуть Европі розвязку, що знов потягне Америку в потоки крови. Також неоднаково нам, коли жертвами тих грабіжників стануть невинні люди, можливо наші брати по крові. З тих то мотивів ми всеціло піддержуємо офіційну політику американського уряду й за передовими державними мужами повторяємо: Америка повинна й буде мати великі впливи в замиренні Европи й в покладенні основ для справедливого, сталого миру. Ті впливи в скромних границях наших можливостей ми теж будемо всеціло скріпляти.

Разом Не Ходили і Не Підемо!

Завзялись американські комуністи української породи вчити нас усіх „американського патріотизму".

Виходилоб, що американський прапор їм найдорожчий, що Америка дорожча від усього в світі. Здавалось би, що одинокі комуністи тільки і думають, як вище піднести американський прапор, як більше допомогти Америці.

Ось тому, так вони думають, що як хто є комуністом, то вже має право розпоряджатись по диктаторським думкам і почуваннями інших громадян. Значить, що може зараз зачисляти до „гітлерівців" кожного, хто тільки не грає під большевицьку дудку. Бо він одинокий є справжнім американським патріотом, а більше ніхто!

Ось так поступають українські большевики в Америці й хочуть, теж при допомозі комуністів іншого походження, заставити американських українців відректись ось тих жовто-блакитних відзнак, що їх бачимо по наших Народних Домах, що видніють в українських церквах, чи по наших запомогових організаціях, а які нагадують найкращі традиції, що їх привезено зо старого краю, бо довгу боротьбу українського народу з національним, релігійним і економічним гнетом, боротьбу з насильством і грубою силою; боротьбу за визволення спід окупацій і агресій. Хочуть, щоб ми відреклись тої відзнаки, що тут на американському ґрунті означає нашу боротьбу з комунізмом, з ось тим большевицьким розбишацтвом, що намагалось відтягати нас не так уже від жовто-блакитного прапору, а від американського, щоб затягнути нас під прапор — червоний.

Так є, що жовто-блакитна відзнака, що її носять американські українці як члени ріжних народніх організацій, означає не тільки їхню приналежність до даних організацій, не тільки те, що вони походять з українського роду, але й те, що вони — не є комуністами.

Американським українцям завжди залежало на тому, щоб їх не мішали з комуністами. Вони завжди бажали, щоб їх американський загал брав за таких, що є вірними американському звіздистому прапорови і тим ідеалам, які той прапор собою уявляє. Ось тому американські українці не хотіли ніколи іти разом з комуністами, бо комуністи проповідували що інше, а не те, що вважаємо американськими ідеалами і американським способом життя. Їхній червоний прапор був противний американському, бо він проповідував боротьбу з тим, що визнає американський нарід за добре. А жовто-блакитний прапор був і є в Америці тільки гостем в такого господаря, якого думки, звичаї обичаї він шанує і з якого бере собі приклад, як треба влаштовувати життя. Жовто-блакитний прапор нікого тут не бунтує проти американського ладу чи уряду, а навпаки, навчає той лад шанувати, а законів слухати. Зате большевики, зо своїм червоним прапором, навчали тут чогось іншого.

Це правда, що большевики тепер дещо змінились. Але це є поверховна, тимчасова зміна. Що вони і їхні методи не змінились, бачимо наглядно по тому, що вони понаписували на ген. Дражу Мигайловича, провідника сербських повстанців-четників. Саме тепер доходять до нас нові вісти про те, як ті четники нищать німецькі й італійські окупантські сили в Югославії. Про це передають з Лондону. Про це пишуть широко американські газети, даючи нове велике признання Дражі Мигайловичу і четникам за нові геройства. Знаємо, що тепер є воєнні цензури як в Англії, так і в Злучених Державах. А коли ті цензури перепускають ось такі вісти, то видно, що вони провірені, особливо, коли це потверджає югославський уряд в Лондоні, якого воєнним міністром є саме ген. Мигайлович, назначений на цей уряд в нагороду за свою боротьбу з наїздниками. Та не зважаючи на те все, комуністичні газети, включно з українсько-большевицькими Українськими Щоденними Вістями, називають четників і Дражу Мигайловича „зрадниками", що є на службі „фашистів".

Ось той один приклад повинен вказати наглядно, що большевики в дійсности в нічому не змінились. Вони тільки тут і там притаїлись, щоб визискати „конюнктуру" для розгромлювання тих сил, що не бажають собі комунізму в Америці. Хто не є з ними і не визнає їх як провідників, так, як не визнає їх ген. Дража Мигайлович і як не визнають їх четники, той мусить опинитись у них, скорше чи пізніше, на лаві „зрадників" і „фашистів". Бо комуністам треба служити, а не краєви! Так є в Югославії, й так є в Америці.

Американські українці все те дуже добре знають і на всіх тих большевицьких штучках знаменито визнаються. Ось тому вони ніколи не були разом з большевиками і не хочуть іти з ними і тепер. Їхні жовто-блакитні відзнаки означають, що вони є вірні піддані американського прапору з того українського роду, що не бажає собі комунізму в Америці, так, як не бажає собі він нацизму і фашизму, з якими в боротьбі на життя і смерть. Як довго це закон охороняє, а уряд цього не забороняє, ми від свого не відступаємо і не думаємо відступати. Віримо, що таким способом ми приносимо цьому краєви користь, бо загал наш має ще більший запал до жертв, що звязані з веденням війни, коли не є змушений стояти разом з комуністами, які, на нашу думку, щиро служать тільки комунізмови, а нічому і нікому іншому.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

Ольга Кобилянська.

Під Голим Небом

(4)

Ей той ліс, той ліс, той ліс! Хто би його знав, що то за ліс — на весні хто би його знав... Великий та зелений! Він його тато і мама і годує його як свою дитину. Його гилля широке зелене, листя чорне, блискуче, аж любо мітелки вязати. Всі вяжуть; він жінка і мале. Але мале найменше. Воно зносить листя, а зносячи, робить доріжку зелену, ґрається листям. Обсипує себе ним, а листки літають мов зелені метелики довкола його голови. Що йому робота? Що воно знає? Йому аби все готове було, та тепло аби йому було. Сонце аби йому гріло. А сонце світило і гріло... приграло так, що роскіш. Усе тіло теплом свої заливало...

— — — — — —

„Каліко мой, чого стоїш?"

Причулось їй отце, чи вітер розніс був ті слова і аж тепер вернув назад до її слуху.

Дзвінки мов стрепенулися, мов жменею з жахом розсипані на однім місці, так раптом зойкнули.

І знов тесаме. Голосне сапання, майже стогін — і брила своїми тонкими ногами в закостенілім морі.

Нема мабуть не було.

Понура маса звисала затемнена над землею. Над білою рівниною клубилися хмари снігу, інші мов у перегонах літали в несказанім переляку, безцільно, гонені диким вихром. Він сам, невидимий і гострий мчався завзято на всі сторони, шукав і котився за кимсь, бушуючи у невиловленій лютости.

Нечувана погоня відбувалася німо на широких просторах.

Дзвінки задрожали і змовкли.

Руденька станула мов укопана. Десь недалеко перед нею перелетіла в серпанках снігу закутана, довжезна чорна змия-велитень з червоними, огнем налитими очима, голосно стогнучи та сапаючи через поля і зникла. Лишила за собою чорні клуби диму. Довго було ще чути її стогін і стукіт, а потім все втихло. Майже не тямлячись завернула руда. Дрожала на цілім тілі з переляку. Оглянулася за підмогою. Але їй метнувся в очи лише німий вітер і танець розшалілого снігу.

Поступила кілька кроків уперед і вдарила головою у якийсь височенний тонкий стовп. Знов станула. Над її головою розсипалася предивно гармонійна, сміла струя звуків і не вмовкала. Звеніла без перестанку, неначе гнала однотайним, безжурним летом через цілу безмежну просторінь...

Насторчила вуха і слухала. Що це? Було миле і гарне і ніколи не чула цего, хоч скільки разів переїздила цею дорогою! Грало так звучно і рівно і не мало нічого спільного з отсею заметільницею. Воно не боялося її і летіло так спокійно і сміло крізь вихор до своєї мети...

Відтак прокинулася.

Вона знов стояла і зараз грімне голос, підніметься кулак над нею. Не відчувала його вже довший час над собою, отже він певно туй-туй підніметься, а з ним разом і ті чорні зловіщі шмати, що їх мов грому боялася.

Почала рватися вперед. Дзвінки розворушились і пілляли короткими звуками її сліди. Підбігла короткий кусень... та що це таке?... Вона зачіпила в такий самий стовп як перед хвилею, і з нього розходилася як передше та сама чудова, мила гра. Струя звуків, сама одинока, плила однотайним бренькотом своїм невпинно через отсе море в безвісти...

— — — — — —

Та вона не стояла тут більше. Напруженими силами тягнула. Часом падала і знов уставала. Дикий ляк запанував над нею. Їй здавалося виразно, що замісць кулака настановлялася там за нею на санках чорна, недвижна, кінчаста купа, стається чим раз тяжшою і дивиться заедно на її хребет. Щось чужого почула на санках, і те чуже мусіла тепер везти. Ясний інстинкт, що проводив її досі, почав покидати її. Очи почали іскритися, ніздрі розширятися. Ціла довга грива наїжилась миттю, вона скочила сполохана в бік, а потім почала утікати.

Несамовита сила вступила в неї і вона утікала. Гнала протяжними скоками; Заднім тропом майже прилягала до землі з остраху, а переднім порола сніг. Дзвінки не опускали її. Товклись пискливо довкола її шиї і благали розпучливо не упиняти ані на хвилину ніде. А коли ставала, аби набрати сил, її грудь, здавалось, туй-туй розсадиться і дзвінки лякливо вмовкали, мов ховалися раптом у сніг. Тоді ставало їй ще гірше і вона знов утікала без тямки.

За нею росла на санках чорна купа. Білі серпанки снігу супроводили її з обох сторін. Тулилися до неї, міняючись один по другім, а нарешті осілись на ній нечутно і вкрили її своїм ніжним біливом цілковито. Злід него визирав лише якийсь чорний вершок і стався ненастанним пострахом для рудої...

— — — — — —

Над ранком бій устав.

Запанувала тупа тишина. Широкі сніжні крила хмар прилягли білим сріблом до землі і не знималися з неї більше. Вихор згубився. Небо прибралося в сіру барву і тонуло в жалібній задумі.

Слабим, знівеченим кроком і з ледви чутним, дрожачим звуком дзвінків приволоклася конина до дому.

Станула саме перед дверми...

— — — — — —

Собака рвалася. Вже здалека почула їх і витала диким, несамовитим скавулінням. Тепер лягла до землі і волоклася до них покірно, на скільки їй це позволяв мотузок. Скавуліла і вила, а очи іскрилися предивним світлом. Піднимала голову і оповідала. Ждала два дни, не їла, не бачила живої душі. Оті двері онтам не відчинялись, як зачинились за ними... а тепер... а тепер...

Гавкала неспокійно, болізним, скавулючим голосом, то знов шаліла простягаючи лапи до руденької:

„Щож? Щож?"

Тая стріпалася з цілої сили і поволоклася з тягаром до стога. Дзвінки зісунулися з неї, упали до землі, а звуки розбіглися з поспіхом на всі сторони і згубилися.

— — — — — —

Ніч. Глубоке, безкрає небо погідне і оживлене. Звізди миготять, дрожать, грають світлом своїм, а де-не-де перелітають луковатим полетом і міняють місця на небі.

Між ними спокійно стоїть місяць.

Ясне, магічне його світло розпливається лагідно довкола нього. Біла, пуста рівнина заллята ним мов сріблом, а високі, тонкі стовпи, що біжать правильно по ній тут і там і далі, кидають на неї пасма струнких тіней і мов вяжуться руками з собою, аби не згубитись у однотайній пустині.

Довгий дубовий ліс, прибраний в іней, творив краєм рівнини кришталевий мур. Його

(Докінчення на 4-тій стор.)

Рада Господарської Війни

Мало відома урядова установа, Рада Господарської Війни, збирає потрібні фактичні відомости з ділянки народнього господарства, на підставі яких американське правительство і американські армії складають свої пляни боротьби з ворогом на всіх фронтах.

Рада Господарської Війни складається з девятьох членів. Її головою є віцепрезидент Генрі Валас. В бюрах і комісіях Ради працює біля 1,500 людей під керівництвом М. Перкінса.

Прикладом цього, що робить Рада Господарської Війни може бути американська бомбова атака на японську столицю Токийо. На протязі кількох місяців перед тою виправою Рада Господарської Війни, на спілку з державним департаментом і з іншими установами, вивчувала розміщення японських фабрик і заводів, щоб встановити, де американський напад може наробити найбільше шкоди. Коли остаточно рішено, що атака має бути виконана, армія дала летунів і аеропляни, а Рада Господарської Війни представила реєстр сотні важних промислових осередків, які генерал Дулитл збомбардував в міру того, поскільки вони важні.

Та вишукування місць, які армія може з успіхом бомбардувати, є тільки одним із завдань Р. Г. В. Вона також дивиться за тим, щоб Злучені Держави мали подостатком сирих матеріялів для того, щоб виграти війну, і щоб Держави Осі діставали тих матеріялів якнайменше. Рада Господарської Війни регулює і обмежує вивіз товарів і сировини з Америки та шукає по всіх закутинах світа за потрібними Америці матеріялами. Вона також бере участь у складанні плянів післявоєнної відбудови світа.

Експортове Бюро Ради вважає, щоб ні крихта американських матеріялів не попала в руки Держав Осі. З другого боку дбає, щоб Обеднані Держави діставали по змозі досить товарів, щоб заспокоїти свої основні потреби. За спонукою Ради вислано гірничі машини до Болівії, паровози до Бразилії, бавовняні ткацькі варстати до Куби. Рада подбала, що до Мексико перевезено з центральних стейтів цілу сталеву фабрику, що стояла там бездільно. Вона також помогла розбудовувати бразилійську сталеву індустрію.

Реквізиційний відділ експортового бюра Ради збирає покинуті чи забуті припаси матеріялів, що накопичились в ріжних американських пристанях і залізничих осередках. Коли, наприклад, якась південно-американська фірма замовить в Злучених Державах бавовну, а після того збанкротує, ще заки одержала замовлення, бавовна з часом опиниться у магазині якогось порту. Вона там може лежати місяцями. Коли Рада Господарської Війни довідається про такий випадок, її бюра забирають таку бавовну і призначують туди, де вона буде успішно використана. За останній рік таким способом врятовано ріжні матеріяли вартости 24 міліони долярів, в тому числі самої гуми за три міліони долярів.

До обовязків Р. Г. В. належить також справа переходу від господарської оборони до післявоєнної відбудови. Разом з армією Рада приготовляється до обсадження земель, що є тепер під німецькою і японською окупацією. Армія вивчає окупаційних старшин у вирджинському університеті. Воробляється пляни про циркуляцію валюти і відбудову фабрик. Разом з установами Обеднаних Держав виробляється пляни організації допомоги, коли війна скінчиться. „Нам не бракує плянів, що робити після війни, — заявив М. Перкинс, — однак наперед мусимо виграти війну".

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Звіт Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу від 1. січня 1942 до 30. червня 1942 р.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

від 1. січня 1942 до 31. червня 1942 р.

З початком січня 1942 р. було повнолітніх членів	29,623
За час 6 місяців: принято нових членів	1,023
принято наново	347
принято з переступними листами	135
принято з інших кляс	38
принято зі старого роду обезпеч.	7
Разом	31,173
За час 6 місяців: суспендовано	667
відійшли з переступними листами	139
відійшли до інших кляс	37
відійшли до нового роду обезпеч.	7
відійшли зі зворотом у готівці	80
відійшли на безплат. продовження	15
відійшли на виплачене обезпечення	4
померли	158
Разом	1,107

Віднявши 1,107 від 31,173 дістанемо загальне число повнолітніх членів з кінцем червня 1942 р. — 30,066

Молодечий Департамент У. Н. Союзу

З початком січня 1942 р. було всіх дітей членів	9,931
За час 6 місяців: принято нових дітей членів	594
принято наново	146
принято з переступними листами	47
принято з інших кляс	32
Разом	10,750
За час 6 місяців: суспендовано	382
відійшли з переступними листами	49
відійшли до повнолітніх членів	334
відійшли до інших кляс	34
відійшли зі зворотом у готівці	17
відійшли на виплачене обезпеч.	3
померли	7
Разом	826

Віднявши 826 від 10,750 дістанемо загальне число дітей членів з кінцем червня 1942 р. — 9,924

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

У старому роді обезпечення	330
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками до 70 року життя	813
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками впродовж 20 років	5,358
В обезпеченні, платні за життя з вкладками впродовж 20 років	2,927
В новім обезпеченні, на ціле життя для нових членів	7,213
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів	13,425
Разом	30,066

Діти були обезпечені в таких клясах:

У клясі 1. Молодечого Департаменту	5,614
У клясі 2. Молодечого Департаменту	1,565
У клясі 3. Молодечого Департаменту	2,052
У клясі 4П на $ 250 Молодечого Департаменту	12
У клясі 4П на $ 500 Молодечого Департаменту	293
У клясі 4П на $1000 Молодечого Департаменту	57
У клясі 5Е на $ 250 Молодечого Департаменту	66
У клясі 5Е на $ 500 Молодечого Департаменту	226
К клясі 5Е на $1000 Молодечого Департаменту	39
Разом	9,924

Маючи на увазі, що з початком 1942 року було всіх повнолітніх членів і дітей разом 39,554, а знов з кінцем червня 1942 р. те загальне число виносило 39,990, то загальний приріст у членах за перших 6 місяців 1942 року виносив — 436

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1. СІЧНЯ ДО 30. ЧЕРВНЯ 1942. Р. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на обниження реальностей	Прихід до фонду Згоди Братств	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
Січень	71,239.09	4,376.21	2,493.32	576.54	112.17		11,556.00		8.71		15.35		19,448.34		2,170.24				50.00	112,045.97
Лютий	61,884.96	5,000.19	2,281.34	319.32			12,353.67	670.50	35.88	326.60	14.74		17,950.17		3,008.36				50.00	103,895.73
Березень	63,168.68	13,528.92	4,913.95	331.51			13,630.73	200.00	173.13	1,832.30	1,484.00		15,786.45		2,799.99				53.00	117,902.66
Квітень	59,798.05	3,920.85	2,410.27	311.45			12,780.71	458.83	10.00	533.80	14.50		31,047.99		3.449.58	7,500.00			50.00	122,285.23
Травень	59,466.57	5,601.74	1,125.80	405.12			12,619.67	924.72		475.78	60.62		4,498.36	48,750.00	3.755.30				50.00	137,733.68
Червень	54,275.33	8,075.23	5,607.04	277.14	73.70		13,207.35	469.77		484.30	8.00		5.177.91		1,649.50				50.00	89,355.27
Разом	369,832.68	40,503.14	18,831.72	2,221.08	185.87		76,148.13	2,723.02	227.72	3,652.78	1,597.21		93,909.22	48,750.00	16,832.97	7,500.00			303.00	683,218.54

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в моргеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	РАЗОМ
Січень	11,741.03	7,424.08			2,282.88		825.19	324.45				2,233.69				140.60	24,971.92
Лютий	38,536.05	12,661.72			2,606.98		1,664.21	320.76		192,000.00		1.516.22				417.43	249,723.37
Березень	33,521.19	14,456.69			1,946.73	3,125.00	1,264.27	315.84	286.91	55,000.00	2,444.00	1,230.00				166.64	113,757.27
Квітень	88,753.11	16,902.60			2,296.99		732.43	317.74	531.95	10,265.66	20,680.00	1.653.20				113.03	142,246.71
Травень	38,877.45	8,206.89			2,719.57		2,068.84	313.52		35,000.00		1,157.48				458.22	88,801.97
Червень	22,225.23	10,760.96			2,390.35		657.15	313.52		50,000.00		699.69				69.53	87,116.43
Разом	233,654.06	70,412.94			14,243.50	3,125.00	7,212.09	1,905.83	818.86	342,265.66	23,124.00	8,490.28				1,365.45	706,617.67

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МСЯЦІВ.

Готівка з кінцем грудня 1941. осталася	$ 516,219.21
Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1942.	683,218.54
Разом	$1,199,437.75
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1942	706,617.67
Готівка з кінцем червня 1942. року остає	$ 492,820.08

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 492,820.08
Моргеджі	989,800.95
Бонди	2,977,894.34
Реальности	967,332.77
Позички членам	565,622.91
Друкарня і книгарня	11,507.28
Ноти	1,625.00
Разом	$6,006,603.33

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$5,360.287.09
Адміністраційний фонд	174,698.55
Запомоговий фонд	83,851.80
Народний фонд	10,252.02
Конвенційний фонд	8,787.65
Резервовий фонд	12,686.62
Посмертний фонд старого роду обезпечення	70,162.29
Contingent Fund for protection of Ins. & Mortality	133,221.45
Фонд Згоди Братств	27,462.72
Сирітський фонд	125.193.14
Разом	$6,006,603.33

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. СІЧНЯ ДО 30. ЧЕРВНЯ 1942. Р.

П Р И Х О Д И.

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Заробок на бондах	РАЗОМ
Січень	3,726.82	100.00	586.05	791.00			173.48			5,377.35
Лютий	3,523.09	875.00	844.64	791.00			420.07			6,453.80
Березень	4,280.99	1,413.22	407.13	1,092.52			1,335.45	4,899.00	101.00	13,529.31
Квітень	3,825.50	243.80	421.73	766.27			213.24			5,470.54
Травень	3,832.63	312.50	802.35	793.00			995.90			6,736.38
Червень	3,596.81	979.33	355.02	796.00	13.93		460.62			6,201.71
Разом	22,785.84	3,923.85	3,416.92	5,029.79	13.93		3,598.76	4,899.00	101.00	43,769.09

Р О З Х О Д И.

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друкарні, відзнаки і т. п	Видатки канцеляр. почта і т.п	Видатки на реальности	Нагороди лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і моргедж.	Інші звороти	Нагороди секретарям	Інвестиції в моргеджах	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	РАЗОМ
Січень		203.32	465.25		600.00	41.36	25.00	291.99												1,626.92
Лютий		143.96	387.60		600.00	414.81	25.00	632.50	53.00		326.60									2,583.47
Березень	500.00	316.62	371.33		600.00	133.06	25.00	412.89	19.50	275.00	484.80						5,000.00			8,138.20
Квітень	1,232.00		410.81	58.29	600.00	38.96	25.00	242.24	13.50		533.80				622.30					3,776.90
Травень	660.00	62.69	508.19		600.00	63.07	25.00	1.020.48	9.00		378.30	2.152.40								5,479.13
Червень	400.00	78.92	389.68		600.00	72.44	25.00	245.59	8.00		484.30	151.78								2,455.71
Разом	2,792.00	805.51	2,532.86	58.29	3,600.00	763.70	150.00	2,845.69	103.00	275.00	2,207.80	2,304.18			622.30		5,000.00			24,060.33

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МСЯЦІВ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1941. осталася	$ 71,541.99
Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1942	43,769.09
Разом	$115,311.08
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1942.	24,060.33
Готівка з кінцем червня 1942. р. остає	$ 91,250.75

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 91,250.75
Моргеджі	127,165.99
Бонди	243,561.18
Реальности	50.000.00
Позички членам	155.00
Разом	512,132.92

Стан довжний:

Посмертний фонд	$428,614.72
Адміністраційний фонд	83,518.20
Разом	512,132.92

(Докінчення буде)

УБОГИЙ СТАН ІНДІЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

„Індіянське Питання" лишилось ще й донині одним з дуже важних національних проблєм Злучених Держав. Протягом соток літ індіяни боролись з білими людьми, що прийшли завойовувати їх землю. Переможені фізично і морально, вони проте були далі пострахом для білих доти, поки уряд не примусив їх оселитися на території, призначеній спеціяльно для індіянських племен — „Індіян Резервейшен". Нині індіяни, загнані на обмежену територію і окружені сучасною цивілізацією білої раси, засуджені на цілковиту загибіль. Вони з поконвіку привикли до вільного простірного життя і стичність їх теперішнього життя з тою цивілізацією, яку принесли білі, не йде їм на користь. Через те смертність між ними збільшується з кождим роком.

В 1492. році, коли відкрито Америку, на території Злучених Держав було коло міліона індіян. В 1870. році число їх зменшилось до 313,720 людей. Статистика з 1927. року виказала, що в Злучених Державах має бути 354,940 індіянського населення, але чистокровних тільки 186,000, а решта вже змішані з білими людьми.

Стейт Оклагома має найбільш індіян, потім Аризона і Каліфорнія.

В Злучених Державах нараховують 193 ріжних індіянських племен, які говорять 58 мовами. Є 200 індіянських осель, розкинених по 26 ріжних стейтах. Тільки недавно індіяни дістали повні права горожан Злучених Держав.

Інститут Державних Дослідів поробив досліди над станом життя індіян. В склад тої дослідчої комісії входили люди, які інтересувались індіянським питанням і займалися довго студіованням життя індіянських племен. Цей огляд, чи ця студія обіймає 800 сторін друку. Там описано всяку фазу життя червоноскірих — їх родинне і громадське життя, загальний економічний і просвітний стан, і т. д.

З тої студії з 1927. року видно, що індіяни не пристосувались до новітньої американської цивілізації і живуть дуже убого. Індіянин не навчився систематично працювати. Звичайно він продає або віднаймає свою землю комусь іншому, а сам не вміє її обробляти. В давні часи, коли індіяни були панами цього краю, польовання, ловлення риби, збирання диких овочів і трохи примітивне оброблення землі, було життєвим джерелом індіян. Індивідуальне посідання землі не до вподоби індіянинови і він волить продати, або віднаймити своє поле, ніж самому на нім працювати. Своєю працею індіянин не може вигодувати свою сімю. Однак кажуть, що коли індіянин виемігрує до індустріяльного центру, то з його стає добрий робітник.

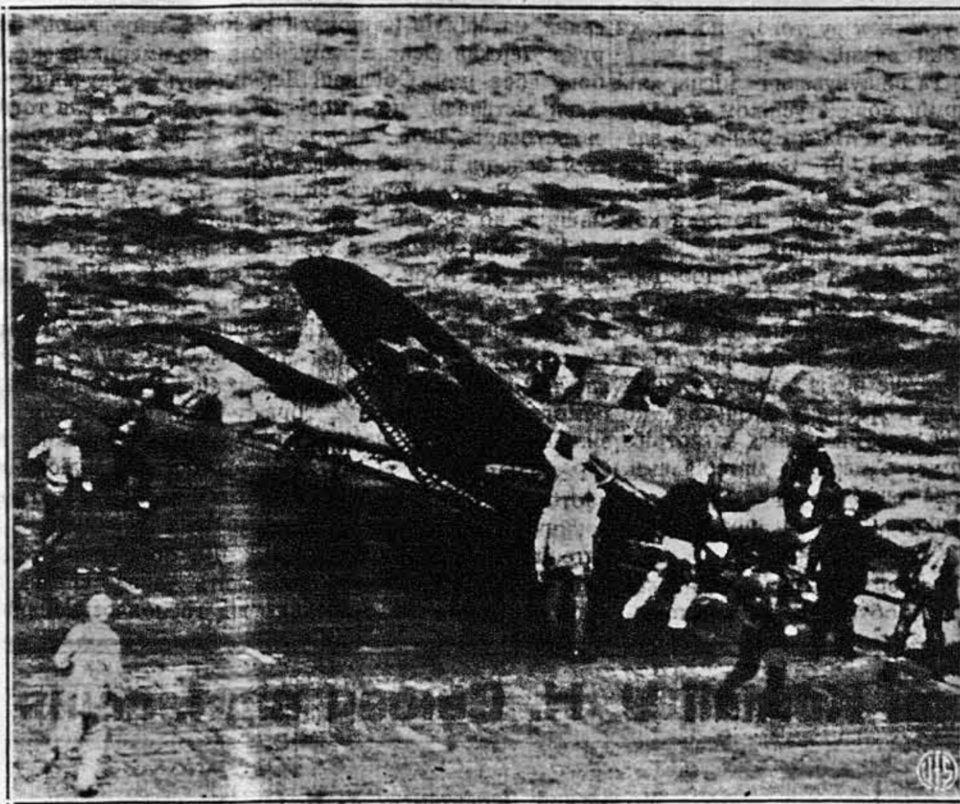
Теперішні індіяни дуже слабосилі і між ними поширюються дуже всякі недуги так, що є небезпека їх цілковитої заглади. Негигієнічна хатна обстановка, недобрий харч, убогість, робить їх замолоду слабими і нездалими до праці. Хорують вони найбільше на сухоти та трахому.

Огляд родинного і громадського життя показує, що одно і друге поволи розпадається. Для зближення індіян з цивілізованим життям, почали були забирати індіянських дітей на виховання в школах і пансіонатах; але цей експеримент не показався добрим. Все одно, індіяни не були щасливими, бо цивілізація зруйнувала їх традиційну сімю і давнє громадське життя, а не дала зрозуміння нового громадського і родинного життя.

Перепоною до економічного і соціяльного розвитку індіян є у великій мірі і те, що з давних-давен і до тепер в їх жінка виконує більшу часть господарської праці.

Інститут, який займався цими студіями індіянського життя, піддає деякі гадки щодо способу праці над цивілізацією індіян. Правительство Злучених Держав повинно приняти ті поради і уживати кращих методів в культурній роботі над індіянами. Треба звернути більше уваги на методи виховуючі і поучаючі, а не на адміністраційні. Коли американці бажають, щоб індіяни призвичаїлись до їх звичаїв і способів життя, то перш за все треба навчити індіян уживати ті засоби, які Америка вже дала їм — землю, грошеві підмоги, тощо. Уряд Злучених Держав повинен ужити всіх можливих заходів до піднесення їх соціяльного і економічного рівня. Далі інститут радить, щоб Індіянське Бюро Злучених Держав вело культурну працю між індіянами так, щоб за неї не треба було соромитися перед світом, і щоб тих первісних господарів цього краю поставити нарівні з цивілізованими білими людьми. Досі індіяни в Америці були в поневіранню, а тепер це повинно бути національним обовязком Америки спокутувати свою вину щодо несправедливого відношення до них і помогти їм скористати зі всіх придбань цивілізації, яку приніс білий чоловік в їх край. Щодо цього видно вже в останніх роках великий поступ.

ЗНИМКА З ХВИЛІ, КОЛИ ЛТАК УПАВ НА ПОКЛАД.— Отсе гримнув на поклад літаконосця американський бомбовик, що сповняв розвідчу службу десь на Пацифіку, а тепер вертав на літаконосець. Щось попсулось і літак нагло впав. Бачимо, як летять вояки, щоб врятувати літак, щоб не перевернувся і не полетів у воду.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З СИБІРУ ПРОХАЮТЬ ЗНАЙОМИХ, ЩОБ ВІДІЗВАЛИСЬ.

Інж. Володимир Малевич (344 Becks Run Rd., Pittsburgh, Pa.) одержав листа від своєї сестри Анни С. Юрчакової, артистки Українського Народнього Театру в Галичині й дружини відомого артиста Юрчака, в якому вона пише, що живе з дочкою Софією і чотиролітнім внуком Сергієм. До заслання була в Галичині учителькою, а тепер працює в колгоспі; заробляє дуже мало, бо ще не звикла до такої праці. Малий дуже хорує... А муж Софії згинув на польсько-німецькому фронті. Советська влада вивезла їх сюди на Сибір, а разом з ними у тій малій місцевости є 14 засланих українців. Між ними є о. Тимотей Ковалюк з дружиною і сином Богданом і вони просять артиста Михайла Голинського, щоб до них написав. Також просить повідомити свою рідню в Америці проф. Амврозій Березовський, що є тут з дружиною і дочкою Марто. При кінці листа пишеться, що всі засланці думають, що може тепер польське правительство допоможе їм дістатись в такі районй СССР, де є клімат привітливіший і де буде їм можливо запрацювати на життя. Писати на таку адресу:

Юрчакова Анна Степанович
С. С. С. Р.
Новосибирская Обл.
Район Каргасок
п/о Нюролька
Поселок Рабочий
—о—
Yurchakowa Anna Stepanowich
S. S. S. R.
Nowosybirsk
p/o Niurolka — pos. Rabochij
raj. Kargasok.

Під Голим Небом

(Докінчення зо сторони 2-гої)

вершки прозорі у світлі майже розпливаються в нім.

Около півночі станув у закаменілій недвижимости і побілів цілковито.

Бачив: в поблизькости хатини пересунулась тайком мрака, мов срібна, ледви замітна тканина, прилягла чудно сформовану постать і перетяглась нечутно кришталевим верхом у пусту освітлену рівнину...

Місяць пронизав її своїм лагідним сяєвом, а відтак заховався на хвилину за хмару, заглянувши в її фосфоричні, безсмертні очи...

Вона щезла...

Струя звучної, спокійної гри летить живо рівною ниткою далеко білою рівниною, невтомно, без перерви, мов у вічність.

Де урветься?
Їй байдуже.
Страху перед нічим не знає.

Чернівці, 25. березня 1900.

КОРОВА ЛЮБИТЬ МУЗИКУ.

ЄПЕНК (Лонг Айленд, Н. Й.). — „Велфер комишенер" Ричард Гилмартин уставив в стайни своєї корови радіо і підчас доєння приграває їй ріжною музикою. По довших експериментах він переконався, що корова дає значно більше молока, коли пригравати їй тихою, сонною музикою. Джезу вона не любила.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

— Що за той курка —, газдиня?
— Що? Або я знаю, та дайте два злоті й беріть...
— Два злоті? Таке паршиве курка, таке худе...
— Якби ти стільки хворів, що отся курка, то бубби не такий паршивий...

ТАРЗАН, ч. 623. Напад серед ночи.

Десь під північ, якийсь чоловік, майже нагий, лише з опояскою в бедрах, підкрадався в якійсь ціли темними коритарями корабля.

По певнім часі він здержався біля одних дверей і почав їх тихо відкривати. Пан Егаліс, почуваючись безпечним на кораблі, забув замкнути двері.

Серед темноти та нага фігура дісталась до сплячого державного мужа. З ножем в руці її рука піднялась вгору й опустилась.

Після того, дивним дивом, та фігура закричала здушеним голосом, а далі — перевернувши навмисно одно крісло, счезла з кабіни.